

[Tholstrup.]

må regne med, at fedtprisen ligger for højt. Der behøves ingen statstilskud dertil; den engrospris, der opnås herhjemme, må være fuldt tilstrækkelig til dækning af den pris, landbruget skal have for fedtet.

Med hensyn til mælken ligger det jo således, at staten giver tilskud til nedbringelse af mælkeprisen, men samtidig lægges der ingen hindringer i vejen for, at mælke-monopolerne skummer fløden rent ud sagt. Fløde koster engros omkring 90 øre leveret i København. Jeg har ikke regnet den nøjagtige pris ud, men jeg har taget den efter smørprisen og skummetmælkeprisen; den skal nok ligge omkring 90 øre, og udsalgsprisen skulle, efter den fortjeneste, der lå på mælken, før mælke-monopolet blev oprettet, ligge omkring 1 kr. 20 øre — 1 kr. 30 øre, men den koster i dag 2 kr. og i visse tilfælde 2 kr. 20 øre, det vil sige, at der stort set indkasseres 80 øre for hver liter fløde i ekstra gevinst til mælke-monopolet. Da flødeforbruget andrager omkring 12 liter pr. forbruger, betyder det, at der indkasseres en ekstrafortjeneste på godt 40 mill. kr. fra mælke-monopolets side, og det er nogenlunde det beløb, der er tale om at give i tilskud her. Det vil sige, at en ophævelse af mælke-monopolet og en tilbagevenden til frie tilstande omtrent kan spare staten for den udgift.

Med hensyn til tilskuddet i det hele må vi være klar over, at vi går en omvej. Vi sender først folk ud at hente penge hos skatteyderne, hos de samme mennesker, som skal have billigere mælk og billigere flæsk, og det koster jo noget at sende bud efter de penge, og det koster noget at dele dem ud igen. Vi kunne spare de omkostninger, hvis vi undlod at give disse tilskud, og derfor tror jeg heller ikke, at pristallet vil stige 5—6 points, hvis vi ophæver tilskuddet. Jeg tror tværtimod, at pristallet har mulighed for at gå ned, idet pristallet er afhængigt af skatterne og navnlig af de skatter, der overvælttes på varepriserne. Hvis man derfor tager tilskuddet væk, så går skatterne ned med et større beløb, idet omkostningerne jo også skal tages i betragtning. Det vil altså sige, at fjernes tilskuddet, så er der chance for, at pristallet vil gå længere ned, end det er i dag. Derfor vil vi selvfølgelig stemme imod.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker de ordførere, som har udtalt velvilje med hensyn til forslaget gennemførelse, for denne tilslutning. Der er fra forskellige sider fremsat udtalelser i anledning af, at man i bemærkningerne har medtaget fedtet i be-

regningerne. Når fedtet nu er taget med, hvad der ikke tidligere har været tilfældet, er det ikke, fordi fedtet ikke har været inde under loven, men fedtforbruget har i det sidste år været så ringe, at man ikke har fundet anledning til at opgøre de tal. Sidste efterår var alt det fedt, man kunne regne med der kunne produceres, solgt til eksport, og det er ganske minimalt, hvad der er anvendt på sygehuse o. lign.; men nu regner man altså med at kunne forøge befolkningens forbrug af fedtstoffer i et omfang, der svarer til det ringe kvantum, som man tildeler i indeværende kvartal, og hvis man får råd til at fortsætte med det i samme omfang som i dette kvartal, vil det blive det beløb, som man har opført. Jeg har ment det rigtigt at give de oplysninger i bemærkningerne, for når man i alt fald håber, det kan lykkes, må man også vide, hvad det koster.

Det ærede medlem hr. Tholstrup, der nys talte, omtalte fedtet og mente, at vi skulle ophæve det tilskud, der her er tale om, og sagde til støtte for sin anskuelse, at det var urimeligt at give tilskud, for vi kunne købe fedt i USA til 2 kr. pr. kg. Det har jeg aldrig været præsenteret for. Det faktiske er, at landbruget får 6 kr. pr. kg for det fedt, det sælger til Europa, og det skulle være mærkeligt, om de pågældende lande, hvis de kunne købe fedt i Amerika til 2 kr. pr. kg, ville købe hos os til 6 kr. Jeg har som sagt aldrig været præsenteret for det, og jeg tror ikke, det er rigtigt. I alt fald er det således, at der ikke har været nogen vanskelighed med at afsætte fedtet i Europa til de 6 kr., så enten må man vælge at sælge fedtet op til den pris, eller også må man give et tilskud, der svarer til forskellen mellem 6 kr. og det, maksimalprisen udgør.

Der er fra forskellige sider anstillet sammenligninger mellem det forslag, jeg fremsætter her, og det forslag, jeg fremsatte i foråret. Jeg vil dertil sige, at når jeg i foråret fremsatte et forslag, der gik ud på, at hjemmemarkedsprisen burde være den samme, som vi opnåede i England, så var det, fordi jeg anså det for at være et fuldkommen sagligt standpunkt, idet jeg regnede med, at landbruget i sommer kunne levere smør til de priser; det viste sig imidlertid, at der ikke var nogen politisk mulighed for gennemførelse af et sådant forslag. Jeg gjorde dengang gældende, at jeg mente, at der, da produktionsprisen var lavere om sommeren end om vinteren, var grundlag for at sætte prisen på hjemmemarkedet til det samme, som vi fik fra England, men da dette saglige argument ikke kunne vinde tilslutning i rigs-